

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Основи економічної безпеки та економічної дипломатії»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародний бізнес»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Стрілець Вікторія Юрївна
д.е.н., доцент
професор кафедри міжнародної
економіки та міжнародних
економічних відносин

Контактний телефон	(0532) 50-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.memev.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2082

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою дисципліни «Основи економічної безпеки та економічної дипломатії» є формування теоретичних знань та практичних навичок студентів щодо забезпечення економічної безпеки країни, використання інтегральних показників для її оцінювання; ролі економічної дипломатії у забезпеченні економічної безпеки в політичній і дипломатичній сферах, дослідження її новаційного характеру і завдань на сучасному етапі міжнародних відносин; формування дипломатичних відносин та економічних інтересів і їх захист у дотриманні економічної безпеки, виходячи з геополітичних, глобалізаційних та євроінтеграційних процесів.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи	Форми: лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна

навчання	робота поза розкладом Методи: кейс-стаді, тренінги та ділові ігри, бесіди та дискусії
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Теоретичні знання та практичні навички студентів щодо сутності та ролі економічної дипломатії в сучасних міжнародних відносинах та її застосування у забезпеченні економічної безпеки держави
Мова викладання	Українська, англійська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>1. Систематизувати й упорядкувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.</p> <p>2. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>3. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>4. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.</p> <p>5. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати</p>	<p>1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>4. Здатність працювати в команді.</p> <p>5. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.</p> <p>6. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні</p>

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>комунікації між ними.</p> <p>6. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.</p> <p>7. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.</p> <p>8. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.</p> <p>9. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.</p> <p>10. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.</p> <p>11. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p> <p>12. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.</p>	<p>знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.</p> <p>7. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміння адаптуватися до них.</p> <p>8. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.</p> <p>9. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.</p> <p>10. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків</p> <p>11. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.</p> <p>12. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p> <p>13. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1 Економічна безпека держави в умовах глобалізації		
<p>Тема 1 Теоретичні основи економічної безпеки.</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань за допомогою програмного забезпечення; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування</p>	<p>1. Роль та еволюція розвитку національних інтересів у сприянні розвитку інноваційної діяльності 2. Сучасний стан та перспективи захисту національних інтересів України 3. Вплив тіньової економіки на національні інтереси: напрями поширення та її наслідки</p>
<p>Тема 2 Національні інтереси в контексті дотримання економічної безпеки України.</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань за допомогою програмного забезпечення; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування</p>	<p>1. Протиріччя національних інтересів у процесах інтеграції та регіоналізації 2. Національні інтереси України в міжнародній сфері</p>
<p>Тема 3 Зовнішньоекономічна безпека України.</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань за допомогою програмного забезпечення; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування</p>	<p>1. Складові зовнішньоекономічної безпеки та стан їх забезпечення на сучасному етапі Еволюція розвитку і стратегія зовнішньоекономічної безпеки України</p>
<p>Тема 4 Основні внутрішні складові економічної безпеки держави.</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань за допомогою програмного забезпечення; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування</p>	<p>1. Методологічні аспекти оцінювання внутрішніх складових економічної безпеки держави 2. Сучасні виміри внутрішніх складових економічної безпеки</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		України
Тема 5 Фінансова безпека та загрози деформації.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань за допомогою програмного забезпечення; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Критерії оцінки фінансової безпеки держави 2. Превентивні заходи зміцнення фінансової безпеки
Модуль 2 Економічна дипломатія в системі забезпечення економічної безпеки		
Тема 6 Інституційний механізм реалізації економічної дипломатії в умовах відтворення економічної безпеки.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань за допомогою програмного забезпечення; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Діючі інституції економічної дипломатії 2. Інфраструктура забезпечення економічної дипломатії в Україні 3. Міжнародні інститути як суб'єкти економічної дипломатії
Тема 7 Економічна дипломатія в системі міжнародного регулювання світової економіки.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань за допомогою програмного забезпечення; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Взаємозв'язок національної економічної дипломатії з національними економічними інтересами та економічною безпекою 2. Тенденції сучасного розвитку економічної дипломатії
Тема 8 Дипломатична служба та дипломатичний протокол.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань за допомогою програмного забезпечення; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Дипломатичні візити як елемент дипломатичного протоколу 2. Протокольні підрозділи органів державної виконавчої влади в Україні
Тема 9 Техніка ведення дипломатичних	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань за	1. Фази проведення переговорів в економічній дипломатії

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
переговорів.	допомогою програмного забезпечення; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	2. Перешкоди для успішного дипломатичного переговорного процесу
Тема 10 Економічна дипломатія у прискоренні європейської інтеграції України.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань за допомогою програмного забезпечення; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Гео економічної та геополітичні виміри економічної дипломатії України 2. Тенденції розвитку системи міжнародної безпеки в Європі та Євразії і місце в них національної безпеки України

Інформаційні джерела

1. Карлін М. Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки держави. Луцьк : Кондор. 2020. 416 с.
2. Лисенко Ю. Г. Модернізація системи управління економічною безпекою національної економіки: методологія, індикатори та інструменти : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2018. 260 с.
3. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Національний інститут стратегічних досліджень. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
4. Деделюк К. Ю. Економічна дипломатія : конспект лекцій. Луцьк : Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, 2017. 31 с.
5. Давиденко С. та ін. Економіка та економічна безпека держави. Ужгород : РІК-У, 2017. 388 с.
6. Роговий А. Економічна безпека. Детермінанти забезпечення в умовах циклічності економіки. Київ : Кондор, 2017. 376 с.
7. Фліссак К.А. Економічна дипломатія: навчальний посібник. Тернопіль, «Новий колір». 2016. 812 с.
8. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі № 1277 від 29.10.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>
9. Про національну безпеку України: закон України №2469-VIII станом на 24.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із

порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

- Політика зарахування результатів неформальної освіти:

<http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita;>

- Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти

[\(http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita;](http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita;)

[http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity.pdf\)](http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity.pdf)

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування занять (2 бали); виконання домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (10 балів); виконання індивідуальних завдань (10 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 7-10): відвідування занять (2 бали); виконання домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (10 балів); виконання індивідуальних завдань (10 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни